

„Rozwijamy mowę i myślenie dziecka”

INSTRUKCJA

„Rozwijamy mowę i myślenie dziecka” to gra typu „Memory” i „Piotruś”, zawierająca również zestaw innych zabaw i ćwiczeń dla dzieci. Grę tworzą 24 talie, które są posegregowane tematycznie w trzech zestawach. W każdej talii znajduje się 13 par obrazków, które różnią się pomiędzy sobą co najmniej jednym szczegółem. Wszystkie talie zawierają 312 par obrazków.

Karty dostępne są jako pojedyncze talie bądź jako zestawy:

ZESTAW 1 - ZABAWKI, PRZYBORY SZKOLNE, JEDZENIE, CIAŁO, ZAWODY, OWOCE, WARZYWA, OSOBY.

ZESTAW 2 - UBRANIE CZ. 1, UBRANIE CZ. 2, POJAZDY, DODATKI, ZWIERZĘTA NA WSI, ZWIERZĘTA W ZOO, ZWIERZĘTA W LESIE, ZWIERZĘTA INNE.

ZESTAW 3 - POKÓJ CZ. 1, POKÓJ CZ. 2, KUCHNIA CZ. 1, KUCHNIA CZ. 2, ŁAZIENKA CZ. 1, ŁAZIENKA CZ. 2, DOM, PRZEDMIOTY W DOMU.

„Piotruś” - jest to prosta gra w karty. Do gry można wykorzystać 27 kart (13 par oraz jednego Piotrusia). Należy je potasować, a następnie rozdać kolejno wszystkim graczom. Można rozdać wszystkie karty, bądź tylko niektóre (w zależności od możliwości i wieku dziecka). Z otrzymanych kart uczestnicy wybierają i odkładają wszystkie pary, a pozostałe karty układają w „wachlarz”. Następnie każdy gracz wyciąga jedną kartę od osoby siedzącej po prawej stronie. Jeśli dobrana karta pasuje do pary z inną posiadaną - całą parę, tak jak w poprzedniej fazie, gracz odkłada na bok. Czynności te wykonują kolejno wszyscy gracze. Gracz, który pierwszy pozbędzie się wszystkich kart – wygrywa, natomiast ten, który pozostanie z Piotrusiem – przegrywa.

„Memory” - gra zalecana jest dla dzieci już od 3 roku życia. Można wykorzystać wszystkie 14 par kart, lub tylko kilka par, w zależności od wieku i możliwości dziecka. Karty układa się na stole obrazkami do dołu w rzędach lub w rozsypce. Następnie każdy z graczy (zgodnie z ruchem wskazówek zegara) odsłania po 2 karty i głośno wymawia ich nazwy. Gracz, który odkryje dwa takie same obrazki, zabiera parę ze stołu. Przy odkrywaniu par można nazywać cechy różniące daną parę obrazków. Wygrywa osoba, która na po odkryciu wszystkich rozłożonych kart będzie miała najwięcej par.

Oprócz znanych gier typu „Piotruś” i „Memory” proponujemy Państwu zestaw zabaw i ćwiczeń rozwijających myślenie i język dziecka. Znajdują się tu zabawy dla dzieci najmłodszych i ćwiczenia językowe dla dzieci starszych oraz ćwiczenia usprawniające dla dzieci z problemami w zakresie różnych funkcji.

Do opisanych ćwiczeń należy wykorzystywać obrazki z różnych talii i zestawów. W instrukcji podajemy przykładowe obrazki do wykorzystania w poszczególnych zabawach. Zachęcamy do stosowania wielu różnych obrazków w kolejnych grach.

1. Zabawy naśladowcze, ćwiczenia motoryki dużej i małej.

Naśladujemy ruchy charakterystyczne dla poszczególnych zwierząt, pojazdów, zjawisk lub czynności, np.:

- pływamy jak ryba, chodzimy jak kaczka, pełzniemy jak wąż, biegniemy jak pies, kulimy się jak jeź, latamy jak bocian, itp.,
- jemy łyżką lub widelcem, gryziemy jabłko lub gruszkę, wyciskamy i pijemy kwaśny sok z cytryny, zdejmujemy skórkę z banana, rozbijamy skorupkę jajka, pijemy z kubka, nalewamy herbatę z dzbanka, itp.,
- zakładamy buty, rękawiczki lub kapelusz, otwieramy parasol, itp.,
- otwieramy drzwi kluczem, przybijamy gwoździe młotkiem, wycinamy nożyczkami, wkręcamy żarówkę, malujemy pędzlem, itp.,
- gramy na fortepianie, itp.,
- chodzimy jak kot, (bocian itp.),
- jedziemy autem, płyniemy łódką, prowadzimy wózek, itp.,
- dziecko (pani lub pan) idzie, skacze, tańczy, śpi i wykonuje inne czynności.

2. Orientacja w schemacie ciała i w przestrzeni.

Uczymy dziecko rozpoznawania schematu ciała i poznawania przestrzeni wokół siebie poprzez zabawy ruchowe z obrazkami (pomocami). Wspólnie wykonujemy polecenia, np.:

- mucha siedzi na twojej głowie, mysz jest na mojej nodze, itp.,
  - dzbanek trzymam prawą ręką, klucz trzymasz w lewej ręce, itp.,
  - auto jedzie pod stołem, samolot leci dookoła krzesła, idziemy z koszem do kuchni, itp.
3. **Ćwiczenia oddechowe, np.:**
- dmuchamy na gorącą zupę na łyżce, itp.,
  - zdejmujemy rękawiczki i chuchamy na zmarznięte ręce, itp.,
  - dmuchamy na lżejsze obrazki leżące na stole.
4. **Ćwiczenia narządów artykulacyjnych (warg i języka) w zabawach naśladowczych, np.:**
- pijemy z filiżanki (kubka, szklanki), itp.,
  - naśladowujemy ruchy ust ryby, oblizywanie łap kota, itp.,
  - jemy widelcem (łyżką), itp.,
  - oblizujemy wargi po jedzeniu banana, (jabłka, gruszki, cytryny), itp.
5. **Onomatopeje**, czyli wyrazy dźwiękonaśladowcze – jako materiał do ćwiczeń słuchowych, głosowych, rozumienia i wymawiania, np.:
- wąż syczy – sss,
  - pies szczeka – hau hau (au au),
  - auto (ciężarówka) jedzie – brum brum,
  - samolot leci – uuuu,
  - jemy jabłko (gruszkę, banana, jajko) – am am,
  - dziecko (pani, pan) skacze – hop hop, śpi – aaa aaa, je – am am, idzie – tup tup, puka do domu – puk puk, itp.
6. **Ćwiczenia słuchowe**, w których wykorzystujemy instrumenty, nagrania, własny głos. Dziecko bierze do ręki wybrany obrazek i zgodnie z zaproponowaną regułą gry reaguje na usłyszany dźwięk ruchem, np.:
- jest dźwięk – chłopiec (pies) skacze,
  - nie ma dźwięku – chłopiec (pies) stoi,
  - kilka dźwięków – chłopiec (pies) skacze tyle razy, ile dźwięków słyszy,
  - dźwięk wysoki – motyl (samolot) leci wysoko,
  - dźwięk niski – motyl (samolot) leci nisko,
  - dźwięk długi – auto (ciężarówka, pociąg) jedzie długo,
  - dźwięk krótki – auto (ciężarówka, pociąg) jedzie krótko,
  - brak dźwięku – pojazdy stoją,
  - dźwięk głośny – chłopiec skacze wysoko i daleko,
  - dźwięk cichy – chłopiec skacze nisko i blisko,
7. **Ćwiczenia głosowe**, prowadzone głównie na samogłoskach, np.:
- kołyszymy dziecko – aaa aaa (modulowane),
  - samolot leci – uuuuu (długo),
  - dziecko skacze – o o o (krótko),
  - pani śpiewa – aaa (wysoko),
  - pan śpiewa – aaa (nisko),
  - dziecko krzyczy – AAA (głośno),
  - dziecko szepcze – aaa (cicho).
8. **Zabawy grafomotoryczne, np.:**
- rysowanie na kartce konturów wybranych obrazków,
  - kolorowanie tych rysunków, ćwiczenie może być połączone z rozumieniem wyrazów oznaczających kolory (np. „pokoloruj rybę na niebiesko”, „narysuj żółty dom”), itp.,
  - uzupełnianie rysunku, dorysowywanie elementów, części (np. nogi pajaka, elementy korali, oczy, usta, uszy, palce, włosy dziecka czy pani), itp.
9. **Ćwiczenia percepcji wzrokowej, np.:**
- dopasowujemy obrazki do przedmiotu lub zabawki przedstawiającej to samo,
  - dokładamy takie same, bardzo podobne lub znacznie różniące się wyglądem obrazki przedstawiające tę samą rzecz, np.: jabłko i jabłko, pies i pies i inny pies, itd.,

- układamy obrazki według koloru (gdy są jednoznacznie zielone, żółte, itd.),
  - układamy obrazki według kształtu (okrągłe, podłużne).
10. **Ćwiczenia pamięci i spostrzegawczości.** Do zabawy należy wybrać kilka obrazków, które chowamy, zamieniamy miejscami, odwracamy, zasłaniamy, np.:
- odgadujemy, jaki z kilku nazwanych wcześniej obrazków został schowany,
  - odgadujemy, które z kilku nazwanych wcześniej obrazków zamieniły miejsca ułożenia,
  - odgadujemy wszystkie nazwy wcześniej odwróconych obrazków,
  - odgadujemy nazw obrazków, które zostały wcześniej pokazane kolejno i zasłonięte,
  - zapamiętujemy ułożenia obrazków w różnych miejscach pokoju, przynosimy je na prośbę.
11. **Kształcenie myślenia pojęciowego:**
- dokładamy takie same obrazki (np. kubek i kubek, dom i dom) lub obrazki do odpowiednich przedmiotów i podobne obrazki przedstawiające tę samą rzecz,
  - dobieramy dwa obrazki, pasujące do siebie: jabłko + gruszka, kaczka + ryba, dom + klucz, samolot + mucha, pan + parasol, chłopiec + buty, dziewczynka + chłopiec,
  - tłumaczymy, dlaczego obrazki do siebie pasują,
  - grupujemy obrazki pasujące w większe zbiory: banan + cytryna + gruszka + jabłko + jajko (jedzenie), kaczka + lew + mysz + pies + ryba + ślimak + waż (zwierzęta), auto + ciężarówka + pociąg (pojazdy), dziecko + pan + pani (ludzie),
  - tłumaczymy, dlaczego dane obrazki tworzą zbiory (np.: pojazdy, jedzenie, zabawki, ubrania, itd.), nazywamy je, dopowiadamy, co jeszcze pasuje,
  - segregujemy obrazki według jednej zadanej cechy, np.: co jest czerwone (żółte, zielone, itd.), gdzie są dwie (jedna, trzy, cztery) rzeczy, co jest ze szkła (papieru, metalu, drewna, plastiku), itp.,
  - wybieramy 1 obrazek, który nie pasuje do zbioru, np.: jabłko + gruszka + auto + cytryna, potem tłumaczymy wspólnie, dlaczego ta rzecz nie pasuje.
12. **Rozumienie wypowiedzi:**
- a) w czasie zabaw prosimy o podanie obrazka lub zilustrowanie obrazkami czynności, gdy ćwiczymy rozumienie, np.:
    - onomatopei – „daj auto brum, brum”, „gdzie jest pies hau, hau?”
    - rzeczowników - „daj gruszkę”, „gdzie jest ryba?”
    - przymiotników - „pokaż niebieski zeszyt”, „daj mi małą mysz”
    - czasowników - „pokaż, co pływa”, „daj mi to, co jedzie”
    - liczebników - „daj dwie zabawki”, „proszę cztery rzeczy”
    - przysłówków - „auto jedzie szybko”, „ślimak idzie powoli”
    - wyrażen przyimkowych - „połóż jajko na stole”, „but jest pod szafą”
    - prostych zdań - „auto jedzie”, „pani śpi”, „dziecko je jabłko”, „pan ma parasol”, „pies goni węża”, „pani maluje pedzlem”
    - trudniejszych zdań - „pani je widelcem pierogi”, „pan jedzie dużym autem do domu”
    - zdań złożonych – „pan jedzie autem, a chłopiec leci samolotem”, „pies siedzi na drzewie i widzi na dole mysz”, itd.,
  - b) zadajemy zagadki, np.: „co to jest: metalowe z dziurkami, w kuchni?”, „które zwierzę ma długą szyję?” itp.,
  - c) prawda czy fałsz – dziecko ma za zadanie zrozumieć naszą wypowiedź i ocenić, czy jest prawdziwa czy nie: „jabłko jest czerwone” – tak, „pies ma dwie nogi” – nie, itd.,
  - d) bawimy się w sklep, gdzie jesteśmy klientami i chcemy kupić różne rzeczy, a dziecko-sprzedawca ma za zadanie zrozumieć, o co prosimy; np.: „dzień dobry, poproszę żółtą cytrynę”, „chciałabym kupić coś, co jest potrzebne, kiedy pada deszcz”, itd.; można do zabawy wprowadzić „pieniądze” (karteczki z cyframi) i przy okazji uczymy się liczyć, poznajemy cyfry,
  - e) tworzymy obrazy – na białej kartce układamy obrazki według instrukcji słownej: „tu jest mama, tato, dziecko i pies”, „na środku stoi dom, z prawej strony stoi auto, pod nim leży kot”, na zakończenie dziecko może opisać swój obrazek,
  - f) opowiadamy historyjki i odgrywamy bajki – dziecko przedstawia przy pomocy obrazków o czym mówimy w jedno- lub kilkudzaniowych wypowiedziach, np.: „chłopiec i pies idą do domu”, „pan jedzie

zielonym autem, a potem w lesie zbiera grzyby do koszyka”, „pani siedzi pod domem i je jabłko, a dziecku daje gruszkę”,

g) odpowiadamy na pytania szczegółowe, ćwiczenie może dotyczyć: pojedynczego obrazka i tego, co na nim widać („ile nóg ma pies, gdzie ma ucho, jaki ma kolor?”), wiadomości dziecka na temat omawianej rzeczy („z czego jest zrobiona żarówka, do czego jest podobna?”), opisu dużej ilustracji stworzonej z kilku obrazków („ile osób stoi przed domem, kto stoi obok domu, jakie ma ubranie, po co trzyma koszyk, co do niego włoży?”),

h) „zgadula” - zadajemy wiele szczegółowych pytań dotyczących obrazka, które dziecko schowało w rękach, a dziecko ma tylko powiedzieć „tak” lub „nie”, np.: „czy to jest do jedzenia?” – „nie”, „czy to jest zwierzę?” – „tak”, „czy ma 4 łapy?” – „tak”, „czy mieszka w budzie?” – „tak”, „czy to jest pies?” – „tak”.

13. **Wypowiadanie się.** Głównym celem tych ćwiczeń jest mobilizowanie dzieci do samodzielnych wypowiedzi, początkowo należy oczywiście akceptować wszystkie, nawet najprostsze lub błędne komunikaty:

a) wypowiadamy onomatopeje w czasie zabaw (my: „auto jedzie”, dziecko: „brum brum”),

b) wypowiadanie się pojedynczymi wyrazami:

- nazywamy pojedyncze obrazki wylosowane z pudełka lub worka,
- dajemy dziecku dwa obrazki do wyboru: „chcesz mysz czy rybę?”, dziecko powinno powiedzieć, którą rzecz chce,
- dziecko prosi nas o wyjęcie kolejnych obrazków z pudełka: „daj auto, jajko”, itd.,
- łowienie rybek – na wędkę (z patyka i sznurka z magnesem na końcu) łowimy obrazki z przypiętym spinaczem, nazywamy je i dokładamy do: przedmiotów, innych obrazków, etykietek z nazwami lub do pudełek w danym kolorze,
- zabawa w sklep – dziecko-klient mówi, co chce kupić, np.: „daj auto”, „proszę jajko i jabłko”, a my sprzedajemy mu odpowiedni „towar”-obrazki,
- ćwiczenie poszczególnych form gramatycznych polega na organizowaniu zabaw i zadawaniu pytań w taki sposób, by prowokować dziecko do prawidłowych wypowiedzi, np.: ćwiczenia dotyczące rzeczowników: liczba mnoga („tu są dwa klucze), dopełniacz („pan nie ma czapki”), biernik („daj piłkę”), narzędnik („pani idzie z panem”), miejscownik („pani mówi o butach”); czasowników: osoby („ja jem jajko, ty jesz jajko, a on je jajko”), czasy („wczoraj malowałem, dzisiaj maluję, jutro będę malował”); przymiotników: rodzaje („żółta cytryna, żółty banan, żółte auto”), itd.,

c) wypowiadanie się prostymi zdaniami:

- zabawa w sklep, gdy starsze dziecko powinno już używać zdań, np. „proszę czerwone jabłko do jedzenia”, „daj mi coś do jedzenia”, itd.,
- wybieramy dwa, trzy obrazki z gry i „odgrywamy” nimi jakąś sytuację, a potem prowokujemy dziecko do opisanie przedstawionej sytuacji, np. do obrazków dziecka i jabłka: „chłopiec je jabłko”, „chłopiec ma jabłko”, „chłopiec kupił jabłko”, do obrazków pana, pani i auta: „tato ma auto”, „tato i mama jadą autem”, „tato jedzie autem do mamy”, itp.,
- układamy zdania do obrazków (do 1, potem do 2 i 3 obrazków), np. do obrazka cytryny można ułożyć zdania: „ja mam cytrynę”, „cytryna jest żółta i kwaśna”, „mama wczoraj kupiła cytryny”, „lubię pić herbatę z cytryną”, itp., do obrazków mamy, koszyka i pomidorów: „mama w koszyku ma pomidory”, itp.,

d) tworzenie zdań złożonych i dłuższych wypowiedzi – opisane wyżej zabawy można wykorzystać do budowania zdań złożonych i historyjek, dając wcześniej dziecku dużo przykładów:

- zabawa w sklep: „proszę parasol, bo pada deszcz”, itd.,
- układanie zdań do sytuacji utworzonej z obrazków: „mama je jajko, a tato je banana”, itd.,
- tworzenie dłuższych zdań do 1 obrazka: „wczoraj na drzewie widziałam wiewiórkę, a dziś jej nie ma”,
- rozwijanie zdań - na przemian budujemy zdania o jeden wyraz dłuższe od poprzedniego, np.: „Pies je”, „Pies je jajko”, „Mały pies je jajko”, „Mały pies je dobre jajko”, itd.,

e) wymyślanie historyjek – do kilku wybranych obrazków dziecko opowiada historyjkę lub bajkę, np. do obrazków pana, jabłka, pedzla i nożyczek można opowiedzieć łatwiejszą historyjkę: „pan je jabłko, potem maluje pedzlem obrazek, a potem wycina nożyczkami”, lub trudniejszą: „Adam w sklepie kupił jabłko, potem w domu malował pedzlem obrazek, a wieczorem wycinał nożyczkami zabawki z papieru”,

- f) używanie dialogu: wcielamy się w postać z obrazka, np. ja jestem ślimakiem, a dziecko jeżem, ślimak i jeż rozmawiają ze sobą: „jak się nazywasz?”, „mały jeż”, „a ja jestem ślimak, dokąd idziesz?”, „do domu” itd., w innej wersji – postaci rozmawiają ze sobą przez telefon.

14. Ćwiczenia słuchu fonematycznego, analizy i syntezy wyrazów.

Poniższe ćwiczenia warto stosować w pracy z dziećmi z zaburzoną analizą i syntezą słuchową. Są też koniecznym wstępem do nauki czytania metodą analityczno-syntetyczną, wcześniej dziecko musi znać nazwy wszystkich obrazków i mieć wykształconą uwagę słuchową. Ponieważ są to ćwiczenia trudne, musimy zawsze kilka pierwszych przykładów wykonać sami:

- a) analiza zdania: liczymy, ile wyrazów jest w danym zdaniu: „ja mam klucz” – 3 wyrazy, „pani jedzie autem do domu” – 5 wyrazów, itd.,
- b) ćwiczenia na sylabach:
- podział wyrazów na sylaby: za-ba, sa-mo-lot, grusz-ka, itd.,
  - łączenie sylab w wyraz: my wypowiadamy kolejne sylaby, zadaniem dziecka jest wypowiedzenie całego wyrazu: po-mi-dor – pomidor, ło-pa-ta – łopata, itd.,
  - liczenie sylab w wyrazach: mysz – 1 sylaba, gruszka – 2 sylaby, samolot, - 3 sylaby, itd.,
  - kończenie wyrazów; wymawiamy pierwszą sylabę wyrazu, z dziecko dopowiada resztę: ka- kaczka, kapusta, te- telewizor, itd.
  - ćwiczenia na głoskach (należy pamiętać, że niektóre głoski w wielu wyrazach wymawia się inaczej, niż się pisze, np. w wyrazie „grzyb” ostatnia głoska to „p”, „waż” – „sz”):
  - podział wyrazów na głoski: m-y-sz, b-a-n-a-n, itd.,
  - wyodrębnianie pierwszej głoski w wyrazie: mysz – m, pedzel – p, itd.,
  - wysłuchiwanie ostatniej głoski w wyrazie: garnek – k, pan – n, itd.,
  - wyodrębnianie środkowej głoski w wyrazach trzygłoskowych: dom – o, mysz – y, itd.,
  - wyszukiwanie obrazków, których nazwy rozpoczynają się na daną głoskę: b – banan, but, babcia; r – ryba, rękawiczka, itd.

15. Ćwiczenia artykulacji, czyli poprawnej wymowy.

Ćwiczenia poprawnej artykulacji można rozpocząć z dzieckiem posiadającym duży zasób słów, wypowiadającym się w miarę swobodnie zdaniami, ale mówiącym niewyraźnie. Ćwiczenia należy rozpocząć od głosek łatwiejszych i wyrazów, w których ćwiczona głoska jest w otoczeniu samogłosek. Daną głoskę, którą chcemy utrwalić, ćwiczymy:

- na początku wyrazu, np.: „b” – banan, but, butelka, „k” – kaczka, kosz, koń, kot, klej, itd.,
- na końcu wyrazu, np.: „c” – koc, chłopiec, „k” – młotek, statek, ślimak, wózek, (ale niektóre dźwięczne głoski na końcu wyrazu tracą dźwięczność i wymawiane są bezdźwięcznie: „b” jak „p”, „w” jak „f”), itd.,
- w środku wyrazu: „b” – ryba, kubek, obrus (niektóre dźwięczne głoski w środku wyrazu tracą dźwięczność, np. w wyrazie „trąbka”, „b” jest wymawiane jak „p”), „k” – gruszka, jabłko, jajko, łyżka, nożyczki, rękawiczka, żarówka, itd.

16. Pisanie.

Pisanie musi być poprzedzone długotrwałymi ćwiczeniami grafomotorycznymi, w których dziecko ćwiczy tzw. małą motorykę, czyli precyzyjne ruchy rąk oraz ćwiczeniami słuchu fonematycznego i dopiero później można przystąpić do ćwiczeń pisania:

- głoskowanie i zapisywanie krótkich wyrazów: „k-o-t”, piszemy kot, „m-a-m-a”- piszemy mama, itd.,
- wpisujemy odpowiednie litery w puste miejsca (dziecko wpisuje litery, gdy my poprawnie wymawiamy dany wyraz): gr_ szka, ry_ a, _ arówka, itd.,
- podpisujemy obrazki z pojedynczych literek (można wykorzystać klocki lub kartoniki z literami),
- uzupełniamy zdania: „Na drzewie rosną ____.”, „Małe dziecko śpi w ____.”, itd.,
- samodzielnie piszemy krótkie zdania do wybranych obrazków: „To banan.”, „Pani ma psa.”, itp.,
- piszemy krótkie opowiadania do wybranych obrazków: „Mama ma jabłko, to jabłko jest dobre i czerwone.”, „Tato jutro kupi cytryny.”, itd.

Życzymy miłej zabawy!

Autor pomysłu i ćwiczeń: mgr Dorota Gabała-Pustoszkina (logopeda-surdopedagog)

Poniżej podano opisy obrazków w parach z jedną cechą, która je różni. Obrazki w parach mogą posiadać więcej cech różnicujących.

ZESTAW I

1. ZABAWKI

1. zielony balon – czerwony balon
2. fioletowe klocki – zielone klocki
3. zielony wózek – czerwony wózek
4. dwa pieski – jeden piesek
5. czerwona lokomotywa – fioletowa lokomotywa
6. jeden kotek – dwa kotki
7. miś w spodenkach – miś bez spodenek
8. niebieski statek – pomarańczowy statek
9. zielony samolot – niebieski samolot
10. lalka w zielnej spódnicy – lalka w czerwonej spódnicy
11. brązowy pajac – zielony pajac
12. dwie piłki – jedna piłka
13. zielone auto – czerwone auto

2. PRZYBORY SZKOLNE

1. zielony zeszyt – niebieski zeszyt
2. niebieski długopis – pomarańczowy długopis
3. dwie kredki – cztery kredki
4. ułożone flamastry – rozrzucone flamastry
5. dwa ołówki – jeden ołówek
6. zielono-biała gumka – niebiesko-biała gumka
7. niebieska książka – zielona książka
8. klej w niebieskiej tubce – klej w pomarańczowej tubce
9. farbki w otwartym pudełku – farbki w pudełku bez wieczka
10. niebieska temperówka – fioletowa temperówka
11. niebieski pędzelek – czerwony pędzelek
12. otwarty piórnik – piórnik bez wieczka
13. zielone pióro – czarne pióro

3. JEDZENIE

1. cukier w brązowej torebce – cukier w zielonej torebce
2. szynka – szynka z plasterkiem
3. ziemniaki – więcej ziemniaków
4. bułka – trzy bułki
5. pięć pierogów – trzy pierogi
6. żółty ser – dwa kawałki żółtego sera
7. makaron – więcej makaronu
8. zupa w zielonym talerzu – zupa w żółtym talerzu
9. chleb – chleb rozkrojony
10. biały ser – dwa kawałki białego sera
11. mięso – dwa kawałki mięsa
12. kielbasa – pokrojona kielbasa
13. jajko – przekrojone jajko

4. CIAŁO

1. mniejszy tułów – większy tułów

2. mniejsze plecy – większe plecy
3. głowa z lewej strony – głowa z prawej strony
4. czarne oczy – niebieskie oczy
5. kolano ujęcie lewe – kolano ujęcie prawe
6. prawa stopa – lewa stopa
7. prawa dłoń – lewa dłoń
8. prawa noga – lewa noga
9. prawe ucho – lewe ucho
10. jeden palec – dwa palce
11. szersza szyja – węższa szyja
12. prawy łokieć – lewy łokieć
13. brzuch z przodu – brzuch z boku

5. ZAWODY

1. górnik z szarym piórkiem na czapce – górnik z czerwonym piórkiem na czapce
2. nauczyciel w zielonym ubraniu – nauczyciel w niebieskim ubraniu
3. kucharz z chochłą – kucharz z chochłą i garnkiem
4. lekarz w niebieskich spodniach – lekarz w brązowych spodniach
5. listonosz z torbą – listonosz z torbą i listem
6. kolejarz – kojarz z młotkiem
7. kierowca brunet – kierowca blondyn
8. malarz w pomarańczowej bluzce – malarz w różowej bluzce
9. krawiec w czerwonej koszuli – krawiec w zielonej koszuli
10. rolnik z widłami – rolnik z widłami i sianem
11. policjant – policjant z podniesionym lizakiem
12. szewc w zielonej koszuli – szewc w niebieskiej koszuli
13. muzyk – muzyk z nutami

6. OWOCE

1. jedno jabłko – dwa jabłka
2. złote porzeczki – czerwone porzeczki
3. trzy jagody – dużo jagód
4. fioletowe winogrona – zielone winogrona
5. jedna malina – trzy maliny
6. jeden banan – trzy banany
7. jedna śliwka – dwie śliwki
8. jeden agrest – dwa agresty
9. jedna truskawka – dwie truskawki
10. jedna gruszka – dwie gruszki
11. jedna czereśnia – dwie czereśnie
12. jeden arbuź – arbuź cały i kawałek
13. jedna cytryna – trzy cytryny

7. WARZYWA

1. jeden ziemniak – dwa ziemniaki
2. jeden pomidor – dwa pomidory

3. jeden kalafior – dwa kalafiorzy
4. jeden seler – dwa selery
5. jeden ogórek – trzy ogórki
6. jeden burak – trzy buraki
7. jedna sałata – dwie sałaty
8. jedna papryka – dwie papryki
9. jedna kukurydza – dwie kukurydze
10. jedna rzodkiewka – cztery rzodkiewki
11. jedna kapusta – dwie kapusty
12. jedna cebula – dwie cebule
13. jedna marchewka – trzy marchewki

8. OSOBY

1. dzieci (dziewczynka i chłopiec) – dzieci (chłopiec i dziewczynka)
2. babcia w fioletowej spódnicy – babcia w niebieskiej spódnicy
3. dziecko w zielonych śpioszkach – dziecko w czerwonych śpioszkach
4. Afrykanin w zielonej przepasce – Afrykanin w brązowej przepasce
5. pan w czarnej marynarce – pan w zielonej marynarce
6. pani w seledynowej bluzce – pani w białej bluzce
7. Azjata w brązowym kimonie – Azjata w zielonym kimonie
8. dziewczynka blondynka – dziewczynka rudowłosa
9. chłopiec w żółtej bluzce – chłopiec w fioletowej bluzce
10. tato w niebieskich spodniach – tato w zielonych spodniach
11. dziadek w białej koszuli – dziadek w różowej koszuli
12. mama w fioletowej spódnicy – mama w różowej spódnicy
13. niemowlę w pieluszcze we wzorki – niemowlę w pieluszcze białej

ZESTAW II

1. UBRANIE CZ. 1

1. niebieska bluzka – fioletowa bluzka
2. brązowa chusteczka – granatowa chusteczka
3. granatowy płaszcz – fioletowy płaszcz
4. zielona piżama – niebieska piżama
5. czerwona kurtka – brązowa kurtka
6. szare buty – brązowe buty
7. brązowy sweter – sweter niebieski
8. sukienka różowa – fioletowa sukienka
9. niebieska koszula – zielona koszula
10. pomarańczowe skarpety – niebieskie skarpety
11. zielone spodnie – brązowe spodnie
12. zielona spódnica – różowa spódnica
13. czerwony dres – granatowy dres

2. UBRANIE CZ. 2

1. żółto-pomarańczowa czapka – niebiesko-fioletowa czapka
2. fioletowy krawat – zielony krawat w żółte wzory
3. zielone majtki – niebieskie majtki
4. szare rajstopy – różowe rajstopy
5. jedna rękawiczka – dwie rękawiczki
6. zielone kalosze – czerwone kalosze
7. niebieskie kapcie – brązowe kapcie
8. granatowa koszulka – biała koszulka
9. czerwony kożuch – brązowy kożuch
10. zielono-żółty szalik – brązowo-żółty szalik
11. niebieskie spodenki – czerwone spodenki
12. jeden sandał – dwa sandały
13. żółte szelki – brązowe szelki

3. POJAZDY

1. czerwony autobus – zielony autobus
2. większy wóz – mniejszy wóz
3. niebieski motor – zielony motor
4. zielone auto – czerwone auto
5. niebieski samolot – szary samolot
6. jasnobrązowa łódka – ciemnobrązowa łódka
7. niebieski pociąg – czarny pociąg
8. czerwony traktor – zielony traktor
9. czerwony tramwaj – niebieski tramwaj
10. zielony helikopter – czerwony helikopter
11. czerwony rower – zielony rower
12. pomarańczowy statek – niebieski statek
13. żaglówka z białym żaglem – żaglówka z żółtym żaglem

4. DODATKI

1. srebrny zegarek – złoty zegarek
2. zielona walizka – brązowa walizka
3. zielona chustka – czerwona chustka
4. srebrny pierścionek – złoty pierścionek
5. szara laska – brązowa laska
6. brązowa torebka – czarna torebka
7. różowy aparat słuchowy – fioletowy aparat słuchowy
8. zielony pasek – brązowy pasek
9. koszyk z kwadratowym uchwytem – koszyk z okrągłym uchwytem
10. srebrna spinka – złota spinka
11. czerwone korale – fioletowe korale
12. czerwony parasol – zielony parasol
13. fioletowe okulary – pomarańczowe okulary

5. ZWIERZĘTA NA WSI

1. dwa konie – jeden koń
2. jedna kaczka – dwie kaczki
3. jeden kot – dwa koty
4. jedna owca – dwie owce
5. dwie gęsi – jedna gęś
6. dwie kury – jedna kura
7. dwie krowy – jedna krowa

8. dwa psy – jeden pies
9. dwa koguty – jeden kogut
10. dwie kozy – jedna koza
11. jeden indyk – dwa indyki
12. jedna świnia – dwie świnie
13. jeden baran – dwa barany

6. ZWIERZĘTA W ZOO

1. jedna zebra – dwie zebry
2. jedna foka – dwie fokki
3. jeden słoń – dwa słonie
4. jeden tygrys – dwa tygrysy
5. jeden wielbłąd – dwa wielbłądy
6. jeden lew – dwa lwy
7. jeden pingwin – dwa pingwiny
8. jeden żółw – dwa żółwie
9. jedna żyrafa – dwie żyrafy
10. jedna małpa – dwie małpy
11. jedna papuga – dwie papugi
12. jeden kangur – dwa kangury
13. jeden krokodyl – dwa krokodyle

7. ZWIERZĘTA W LESIE

1. jeden borsuk – dwa borsuki
2. jedna sowa – dwie sowy
3. jedna jaszczurka – dwie jaszczurki
4. jeden wilk – dwa wilki
5. jeden lis – dwa lisy
6. jeden dzik – dwa dziki
7. jelen z prawej – jelen z lewej
8. jedna sarna – dwie sarny
9. jedna wiewiórka – dwie wiewiórki
10. jeden dzięcioł – dwa dzięcioły
11. jeden jeż – dwa jeże
12. jeden niedźwiedź – dwa niedźwiedzie
13. jeden zając – dwa zające

8. ZWIERZĘTA INNE

1. jeden kret – dwa krety
2. jedna mysz – dwie myszy
3. jedna ryba – trzy ryby
4. jeden ślimak – dwa ślimaki
5. jeden wąż – dwa węże
6. jedna osa – dwie osy
7. jedna biedronka – dwie biedronki
8. jedna żaba – dwie żaby
9. jeden pająk – dwa pająki
10. jeden chomik – dwa chomiki
11. jeden bocian – dwa bociany
12. jedna mucha – dwie muchy
13. jeden osioł – dwa osły

ZESTAW III

1. POKÓJ CZ. 1

1. brązowa szafa – zielona szafa
2. podwójna półka – potrójna półka
3. regał z półkami – regał z szafką

4. niebieskie firanki – białe firanki
5. brązowy stół – zielony stół
6. dwudrzwiowa szafa – trzydrzwiowa szafa
7. niebieski dywan – fioletowy dywan
8. brązowe biurko – granatowe biurko
9. brązowa kanapa – czerwona kanapa
10. zielony fotel – brązowy fotel
11. brązowe krzesło – czerwone krzesło
12. łóżko z niebieską pościelą – łóżko z beżową pościelą
13. brązowa komoda – granatowa komoda

2. POKÓJ CZ. 2

1. zielony żyrandol – pomarańczowy żyrandol
2. koc w czerwonej kratce – koc w zielonej kratce
3. stary telefon – nowy telefon
4. stary telewizor – nowy telewizor
5. obraz z widokiem morza – obraz z widokiem gór
6. czarny fortepian – brązowy fortepian
7. radio z wysuniętą anteną – radio ze schowaną anteną
8. niebieski wazon – pomarańczowy wazon
9. lampa z żółtym kloszem – lampa z zielonym kloszem
10. beżowa kołdra – niebieska kołdra
11. beżowa poduszka – niebieska poduszka
12. obrus we wzorki – obrus w kratkę
13. nowy zegar – stary zegar

3. KUCHNIA CZ. 1

1. zielony garnek – szary garnek
2. otwarta lodówka – zamknięta lodówka
3. srebrny czajnik – czerwony czajnik
4. zielony fartuszek – czerwony fartuszek
5. czerwony kosz – zielony kosz
6. sitko z czerwonym brzegiem – sitko z zielonym brzegiem
7. czerwony stołek – brązowy stołek
8. mikser z czerwonym guzikiem – mikser z zielonym guzikiem
9. szara kuchenka – zielona kuchenka
10. niebieska ścierka – pomarańczowa ścierka
11. żółty talerz – różowy talerz
12. prostokątna tarka – płaska tarka
13. czerwona patelnia – szara patelnia

4. KUCHNIA CZ. 2

1. srebrna łyżka – złota łyżka
2. fioletowy kubek – granatowy kubek
3. złota łyżeczka – srebrna łyżeczka
4. niebieska miska – czerwona miska
5. dwukomorowy zlew – jednokomorowy zlew
6. srebrne sztucce – złote sztucce
7. zielony dzban – fioletowy dzban
8. zielona filiżanka – fioletowa filiżanka
9. złoty nóż – srebrny nóż
10. szklanka w niebieskim koszyczku – szklanka w

- zielonym koszyczku
11. słoik z zieloną zakrętką – słoik z brązową zakrętką
  12. srebrny widelec – złoty widelec
  13. pomarańczowa taca – niebieska taca

5. ŁAZIENKA CZ.1

1. żółto-czerwona gąbka – zielono-niebieska gąbka
2. okrągłe lustro – kwadratowe lustro
3. czerwona szczotka – zielona szczotka
4. czerwone wiadro – zielone wiadro
5. otwarta pralka – zamknięta pralka
6. niebieska szczoteczka do zębów – zielona szczoteczka do zębów
7. niebieski ręcznik – czerwony ręcznik
8. pusta wanna – pełna wanna
9. czerwony grzebień – zielony grzebień
10. jedno mydło – dwa mydła
11. zielony szampon – różowy szampon
12. umywalka bez nóżki – umywalka z nóżką
13. różowy pasta do zębów – niebieska pasta do zębów

6. ŁAZIENKA CZ. 2

1. proszek w innym pudełku – proszek w innym pudełku
2. mała rolka papieru toaletowego – duża rolka papieru toaletowego
3. niebieski kran – srebrny kran
4. pomarańczowa deska sedesowa – niebieska deska sedesowa
5. prysznic z zielonym uchwytem – prysznic z czerwonym uchwytem
6. zaparowana kabina – kabina bez pary
7. różowy nocnik – niebieski nocnik
8. ubikacja z ręcznikami po prawej stronie – ubikacja z ręcznikami po lewej stronie
9. złote perfumy – fioletowe perfumy

10. fioletowy krem – pomarańczowy krem
11. otwarty dezodorant – zamknięty dezodorant
12. jeden kawałek waty – trzy kawałki waty
13. jeden plaster – dwa plastry

7. DOM

1. dom z pomarańczowym dachem – dom z zielonym dachem
2. brązowe drzwi – niebieskie drzwi
3. pokój – pokój z innymi meblami
4. zielone okno – żółte okno
5. piwnica z regałem z lewej strony – piwnica z regałem z prawej strony
6. różowa kuchnia – niebieska kuchnia
7. przedpokój z drzwiami z lewej strony – przedpokój z drzwiami z prawej strony
8. fioletowa łazienka – niebieska łazienka
9. pomarańczowy dach – niebieski dach
10. otwarta winda – zamknięta winda
11. zielone schody – czerwone schody
12. strych ze schodami z poręczą – strych ze schodami bez poręczy
13. komin bez dymu – komin z dymem

8. PRZEDMIOTY W DOMU

1. zgaszona świeca – zapalona świeca
2. niebieska szufelka – fioletowa szufelka
3. zielona miotła – czerwona miotła
4. niebieski odkurzacz – pomarańczowy odkurzacz
5. jeden gwóźdź – dwa gwoździe
6. jedna zapałka – cztery zapałki
7. fioletowe żelazko – niebieskie żelazko
8. igła bez nitki – igła z nitką
9. zielone nożyczki – czerwone nożyczki
10. jedna żarówka – dwie żarówki
11. zielona nić – czerwona nić
12. jeden klucz – dwa klucze
13. jeden młotek – dwa młotki

Wszelkie prawa zastrzeżone © Komlogo Piotr Gruba